

Suhdannekatsaus ja talouspolitiikan pelimerkit tulevalla hallituskaudella

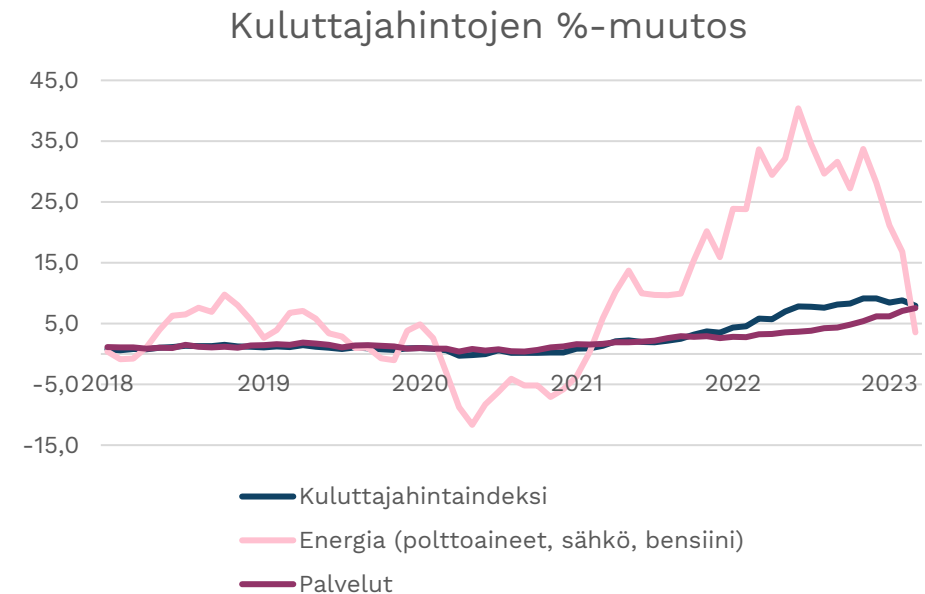
- Taloustorstai 27.4.2023
- @MinnaPunakallio, Kuntaliitto pääekonomisti

Talouden tila sahaa

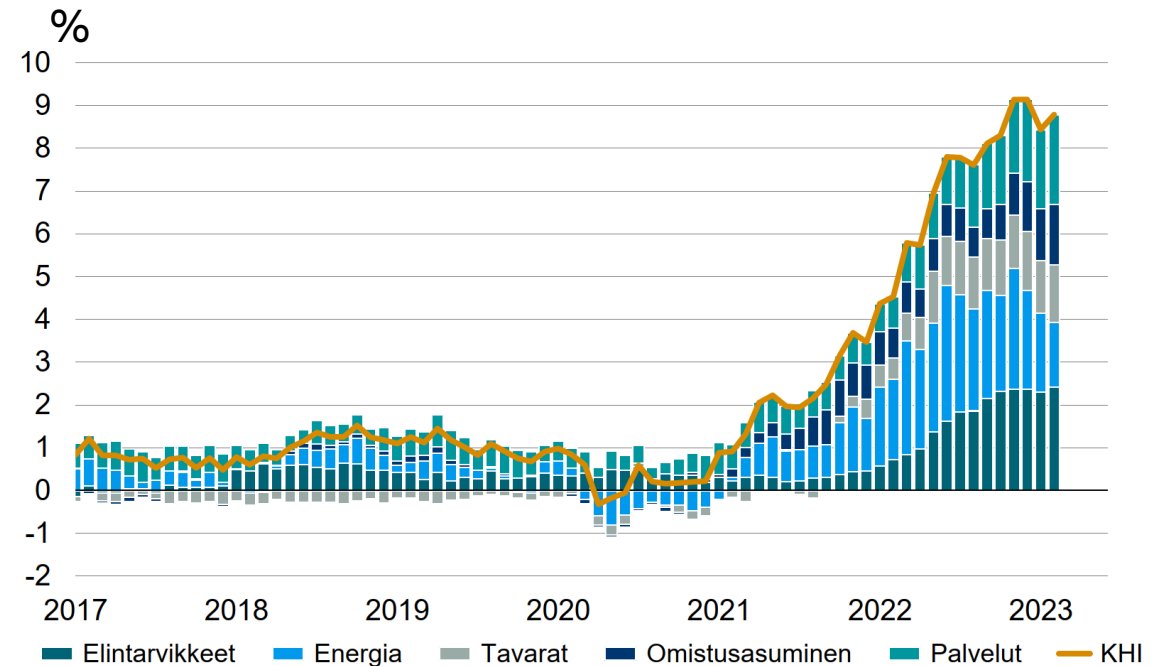
Energiakriisi jäämässä taakse – tällä erää

- Energian hinnat normalisoitumassa niin Suomessa kuin muualla
 - Energian hintapiikki vuosi sitten
- Talous on sopeutunut energian heikkoon saatavuuteen ja korkeampiin kustannuksiin odotettua paremmin
 - Leuto talvi, energiansäästötoimet
- Monilla isoilla talousalueilla taantuma on vältetty, luottamusindikaattorit tasoltaan heikkoja, palautumista pohjalta

Inflaatiohuippu on ohitettu

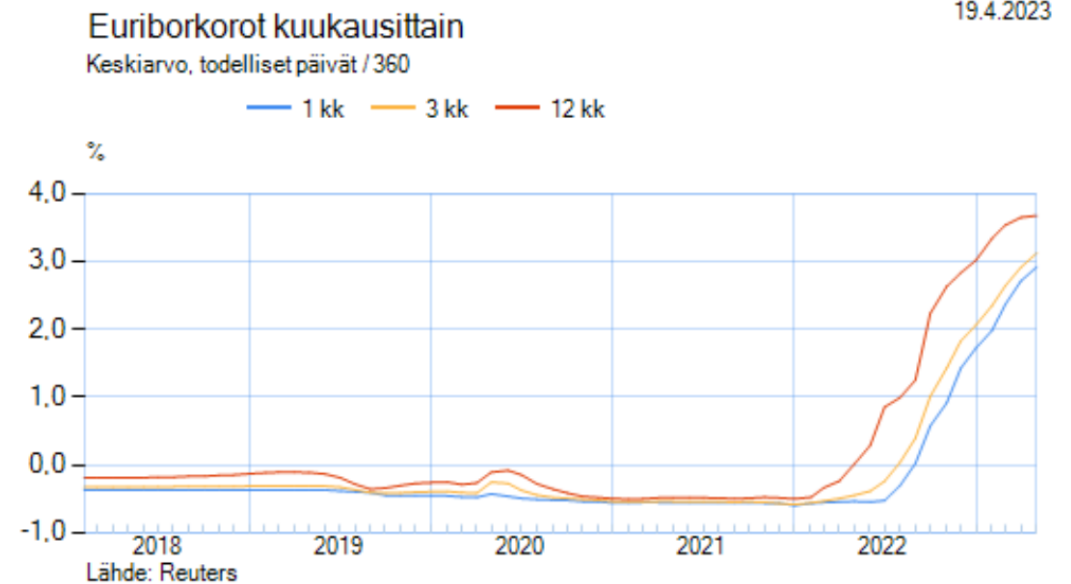
- Inflaatio on hieman hidastunut viime kuukausina
- Energian hinnat laskeneet, mutta samalla muiden KHI-erien hinnat nousevat ripeästi. Eniten kallistuvat elintarvikkeet ja palvelut
- Inflaatio laaja-alaistuu, mutta muutosprosentit pienenevät vuoden loppua kohden. Inflaatioennuste tälle vuodelle 4,5-6 %.
- Inflaation lasku tukee yksityistä kulutusta erityisesti vuoden 2023 lopusta lähtien

Rahapolitiikka kiristyy: korkoshokki

- Korkojen nousu vuoden 2022 toiselta vuosipuoliskolta lähtien ripeää.
 - markkinakorkojen nousu välittyä viiveellä lainanottajien korkotasoon
- Korkotason odotetaan laskevan, kun inflaatiopaineet hellittävät.
 - Maaliskuussa 2023 euroalueen inflaatio oli +6,9 %. Pohjainflaatio oli kuitenkin +5,7 %.
- Ennuste pitkistä koroista noin 3 %
- Ohjauskorkojen nostot iskevät yksityisiin investointeihin ja yksityiseen kulutukseen

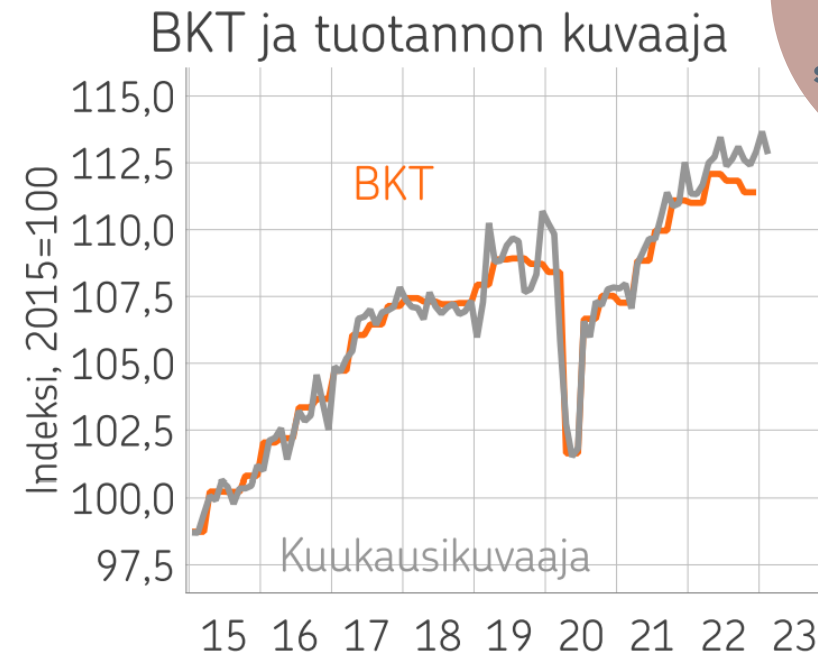
Lisätietoa: <https://www.suhdanne.fi/suhdannekatsaukset/suhdanne-kevat-2023/erityisteemat/rahopolitiikka-toimii/>

Ohjauskorot
jyrkästi
ylös 2022

BKT painui tekniseen taantumaan.

- Suomen kansantalous kasvoi alkuvuonna koronakuopasta toipumisen vuoksi. Tuotanto kääntyi vuoden 2022 jälkipuoliskolla ennakkotietojen mukaan taantumaan.
- Ensimmäisten pikatilastojen mukaan taantuma kuitenkin päättyi vuoden 2023 alussa
- Maailmankauppa painui 2022 lopussa selvään laskuun. Viennin arvo ja volyymi laskussa. Yritysten luottamus heikkoa erityisesti teollisuudessa ja rakentamisessa

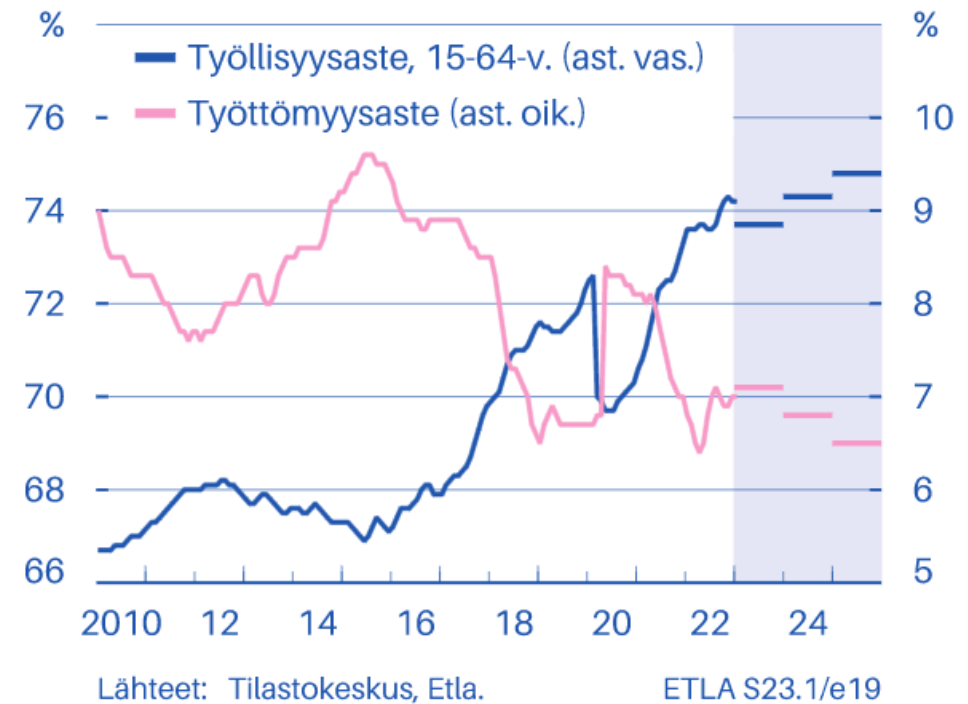

Lähde: Macrobond, StatFin, OP

Suomen
vaihtotaseen
vaje
heikointa
sitten 1990-alun

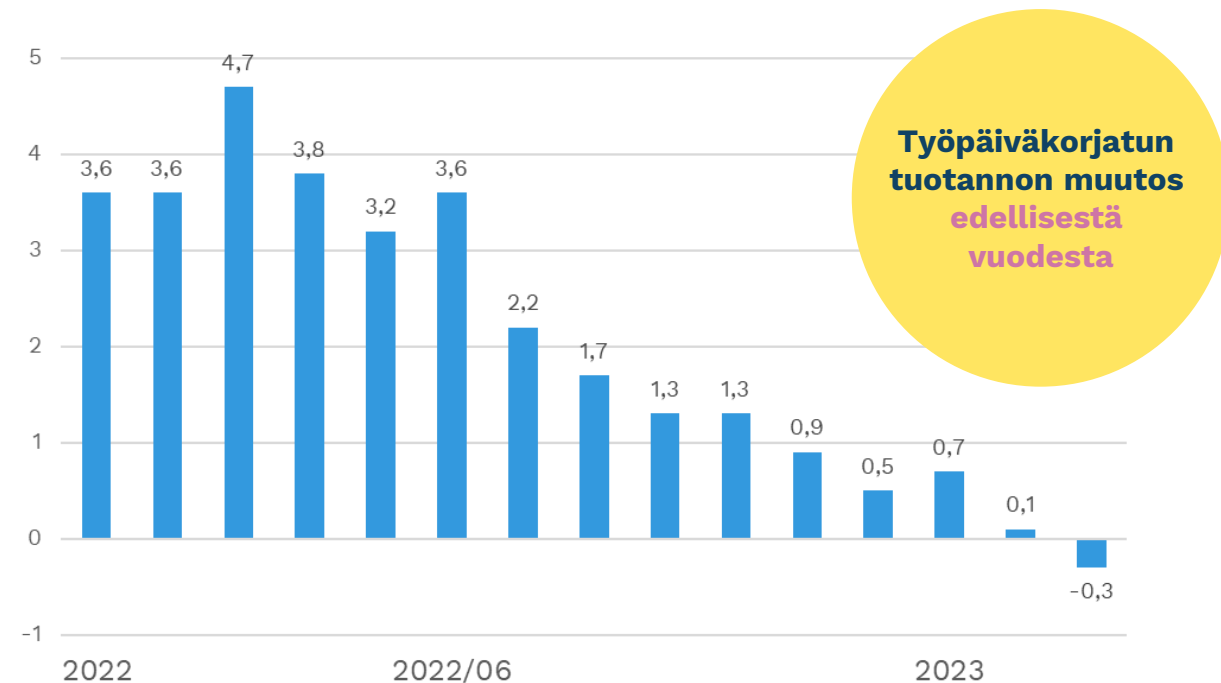
Työllisyyden vahva kehitys kasvattanut palkkasummaa

- Kulutuskysyntä olosuhteisiin nähden vahvaa. Kulutus, yritysten liikevaihto kasvaa euromääräisesti, mutta ostettavat määrät supistuvat.
- Pula ammattitaitoisesta työvoimasta pitää yritykset varovaisina lomautuksissa. Työmarkkinatilanne varsin vakaa. Koronan aikana syntynyt pitkäaikaistyöttömyys ei ole vielä sulanut pois.
- Palkkasumma kasvoi viime vuonna +6,4 %. 2023-2024 yhä yli 4 %.

Kuluvana vuonna BKT:n kasvu pienellä miinuksella, muutos vuoden loppupuolella?

- Tuoreita ennusteita viilattu jopa ylöspäin, koska:
 - Kiinan koronasulut päättyneet
 - Euroopan energiakriisin väistyminen
 - Luottamisindikaattorit nousussa
- Inflaatio ja korkojen nousu heijastuu kansantalouden kysyntään: vienti, kotimainen kulutus. Epävarmuutta lisää pankkien ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuus, kansainväliset jännitteet

Lievää taantumaa seuraa vain lievä nousukausi

Lähde: Etila, kevät 2023

Kansantalouden ennusteet vuodelle 2023

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2022/2023	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
OECD	marraskuu	-0,3	7,9	..	..
Hypo	tammikuu	-1,0	7,0	4,5	4,5
Handelsbanken	tammikuu	-0,2	7,0	4,2	4,8
Nordea	tammikuu	0,0	7,0	4,0	5,0
OP	tammikuu	-0,5	7,2	4,0	5,1
Euroopan komissio	helmikuu	0,2	7,2*	..	..
Kuntarahoitus	maaliskuu	-0,5	7,3	..	5,0
Suomen Pankki	maaliskuu	-0,2	7,4*	4,3*	4,6
VM	maaliskuu	-0,2	7,0	4,6	5,5
ETLA	maaliskuu	-0,3	7,1	4,3	5,5
Danske Bank	huhtikuu	-0,2	7,0	4,1	5,5
PTT	huhtikuu	-0,5	7,2	5,0	4,8
Labore	huhtikuu	-0,2	7,0	4,5	5,9

Kansantalouden ennusteet vuodelle 2024

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2022/2023	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- Indeksi, muutos, %	Inflaatio, %
OECD	marraskuu	1,1	7,8	..	..
Hypo	tammikuu	1,0	7,0	3,0	2,0
Handelsbanken	tammikuu	1,0	6,8	3,5	2,5
Nordea	tammikuu	0,8	7,0	3,4	1,7
OP	tammikuu	0,5	7,4	3,5	2,5
Euroopan komissio	helmikuu	1,4	6,9*	..	..
Kuntarahoitus	maaliskuu	1,5	7,3	..	2,3
Suomen Pankki	maaliskuu	0,9	7,2*	3,5*	1,6
VM	maaliskuu	1,3	6,8	3,8	2,5
ETLA	maaliskuu	1,2	6,8	3,8	2,2
Danske Bank	huhtikuu	0,9	6,8	3,7	2,1
PTT	huhtikuu	1,0	8,2	4,0	2,6
Labore	huhtikuu	1,0	6,7	4,0	2,4

Kansantalouden ennusteet vuodelle 2025

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2023	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- Indeksi, muutos, %	Inflaatio, %
Handelsbanken	tammikuu	1,4	6,6	3,0	2,0
Suomen Pankki	maaliskuu	1,5	7,1*	3,0*	1,7
ETLA	maaliskuu	1,3	6,5	3,0	1,7
VM	maaliskuu	1,6	6,6	3,1	1,6
Labore	huhtikuu	2,7	6,4	4,2	2,0

Kotitaloudet

Talous on melko kelpo kunnossa ja inflaation huippukin meni jo, arvioivat asiantuntijat

Taloustilanne ei ole niin kurja kuin kansalaiset luulevat. Inflaatio menee menojaan, ja stagflaatio jäänee uhkakuvaksi. Stagflaatio merkitsee sitä, että isoja ostoja lykätään.

Ajankohtaista

Uuden kuntaennusteen ajankohta riippuu hallitusneuvotteluista

Lokakuun alku?

Tuleva hallituskausi

Orpo: ”prosessi hallituksen muodostamiseksi etenee hyvin ja suunnitellusti.”

Kuva: Nanna Särkkä / Yle

Politiikka

Analyysi: Porvarihallitus lämpenee, kun Petteri Orpo ja Riikka Purra kurottavat toisiaan kohti tositarkoituksella

Perussuomalaisten Riikka Purra tekee itse kädenojennuksia, SDP:n Sanna Marin taas jäi kaipaamaan vastaan tulemistä. Kaikki merkit viittaavat siihen, että Petteri Orpo yrittää porvarihallitusta tosissaan.

- Orpo korosti tarvetta valita hallituspohja, joka voi onnistua varsinaisissa hallitusneuvotteluissa
- Varsinaiset hallitusneuvottelut vapun jälkeen, uusi hallitus toimintaan toukokuun lopussa?
- Ykkösvaihtoehto hallitukselle on kokoomus, perussuomalaiset, RKP ja kristillisdemokraatit.
 - eroja ei voi typistää pelkkään maahanmuuttoon.

Kasvua, työllisyyttä ja velan taittaminen – millä keinoin?

Jari Ehrnroothin kolumni: Sosiaalitukia ja yritystukia on perattava roimasti

Velkakriisi ratkeaa purkamalla valtioriippuvuutta ja kannustamalla ihmiset itse rakentamaan elämäänsä. Korjausliikkeen on katettava niin sosiaalityöt kuin yritystuetkin, esittää Ehrnrooth.

Politiikka 21.4.2023

Taloustieteen nobelistin Bengt Holmströmin mielestä Suomessa tukeudutaan usein valtion apuun.

Taloustieteen nobelisti **Bengt Holmström** katsoo, että Suomessa valtio on ottanut kantaakseen liian suuren vastuun yksilöiden elämästä.

Suomessa vierailevan Holmströmin mielestä Suomen seuraavan hallituksen pohtia, mihin kaikkien suomalaisella hyvinvointiyhteiskunnalla on varaa.

**Kuntatalouden
osuus julkisesta
taloudesta on
pienentynyt**

- Kannustimet, ilmapiiri
 - Sotu-uudistus
 - Työn verotuksen keventäminen
 - Omavastuun kasvattaminen, mm. Bengt Holmström
- Finanssipolitiikka kiristyy tuntuvasti, mutta 6 miljardin euron haarukka seuraavalla hallituskaudella pienenee
 - Säästöjen kohdistaminen?
 - Julkisen sektorin tehtävät (erityisesti hyvinvointialue keskiössä), velvoitteet, valtionavustushankkeiden vähentäminen
 - Indeksien nipistys?

Kiitos.

Minna Punakallio

+358 9 771 2095, +358 40 751 5175

Minna.Punakallio@kuntaliitto.fi

Twitter

[@MinnaPunakallio](https://twitter.com/MinnaPunakallio)

www.kuntaliitto.fi